

Odată Părintele Paisie îmi povestea cum i-a apărut Maica Domnului, ziua în amiaza-mare şi l-a ajutat la o nevoie pe care o avea. Au vorbit împreună timp de câteva minute.

- Cum v-aţi simţit Părinte? - l-am întrebat.
- Mare bucurie... Dar simţeam şi ruşine... Mă simţeam stingherit... Este Maica lui Dumnezeu... Cu Sfântul Ioachim şi cu Sfânta Ana mă mişc mai în voie!

CAPITOLUL 1

FAMILIE-EDUCAŢIE

Decembrie 1988

1. Stareţul mi-a povestit următoarea întâmplare: Odată venise aici un medic grec-american. Era ortodox, dar nu avea prea multe legături cu credinţa, nici postul de vineri nu-l ţinea şi nici nu mergea prea des la biserică. A trăit o experienţă şi voia să discute despre ea. Într-o seară, în timp ce se ruga în apartamentul lui, «s-a deschis cerul». O lumină l-a învăluit, iar tavanul şi cele patruzeci de etaje de deasupra lui au dispărut. S-a aflat învăluit în lumină mai mult timp, dar nu şi-a putut da seama cât.

M-am minunat, pentru că am simţit şi am înţeles că a fost de la Dumnezeu. Era adevărată.

Văzuse lumina necreată*. Ce făcuse în viata lui? Cum trăia de s-a învrednicit de astfel de lucruri dumnezeieşti?

Era căsătorit, avea femeie şi copii. La un moment dat femeia lui îi spuse: «M-am săturat să mă mai ocup de casă, vreau să merg şi eu într-o plimbare». Deja nu mai lucra, începuse să se plimbe în fiecare seară cu prietenele ei şi să-1 ia şi pe el împreună cu ele. După puţin timp, îi spuse: «Vreau să ies singură cu prietenele mele». A primit şi aceasta, de dragul copiilor lui. Apoi: «Vreau să merg singură în concediu». Ce să facă? I-a dat şi bani şi maşina.

Apoi i-a cerut să-i închirieze un apartament pentru a trăi singură, unde şi-a adus şi pe prietenii ei. îi vorbea, o sfătuia: "Ce vor face copiii noştri?". Dar ea, nimic. în cele din urmă i-a dat mulţi bani şi ea a plecat. Iar el se necăjea mult pentru aceasta.

Apoi, după câţiva ani a aflat că devenise desfrânată în Pireu!

Se mâhnea mult, plângea. Se gândea să meargă să o găsească. însă ce să-i spună?

A îngenunchiat să se roage: "Dumnezeul meu, luminează-mă, ce să spun... Ce să fac pentru a se mântui acest suflet?". Vezi, îl durea pentru ea. Voia "să se mântuiască acest suflet". Mici egoism bărbătesc, nici pomenire de rău, nici dispreţ; îl durea pentru starea ei. Dorea mântuirea ei. Atunci Dumnezeu a deschis cerul şi 1-a învăluit în lumina sa.

Vezi? Vezi? Acesta care era în America... în ce mediu trăia? în timp ce mulţi dintre noi care trăim în Sfântul Munte, în mijlocul sfinţilor, în harul Maicii Domnului...

2. Fiecare trebuie să o vadă pe logodnica lui ca pe sora lui, să fie amândoi foarte atenţi şi să se înfrâneze. Să-şi facă nevoinţa lor, pentru dragostea lui Dumnezeu, ca astfel să se încununeze la sfârşit ca nişte luptători mărinimoşi. Aceasta este semnificaţia cununiilor Bisericii. Numai astfel are cineva ca ajutor harul dumnezeiesc.

Logodna să fie scurtă, să nu se prelungească prea mult.

3. - Părinte, cum trebuie să fie cei doi căsătoriţi între ei?
- Însoară-te şi apoi vom discuta.
- Nu se poate acum?
- Să aibă a)... b)... şi să aibă disputa cea bună între ei.

Adică să se străduiască fiecare să ia cu bucurie greutăţile asupra lui şi să-1 odihnească pe celălalt. Să facă unul cumpărăturile, pentru a-1 odihni pe celălalt, să-i facă hatârul celuilalt pentru a-1 mulţumi. Odihnirea celuilalt să-ţi fie prilej de bucurie.

4. - Părinte, citeam mai demult, că dragostea este un lucru bun şi cu cât face cineva mai des, cu atât este mai bine; căci cei care nu fac, dobândesc probleme psihologice; căci atunci când cineva este tânăr trebuie să facă de două-trei ori pe zi, pentru ca apoi la bătrâneţe să poată face o singură dată.

- Ce sunt acestea, bre fiule? Cine le spune? Măi, măi! A venit aici un medic străin, care merge la conferinţe mondiale şi spunea că înfrânarea este cea mai bună pentru organism. Sămânţa este foarte întăritoare. «Tinerii care au multe legături, şi pe unii ca aceştia îi cunoaştem uşor, îmi spuse, dacă îşi rup vreun os nu se vindecă uşor pentru că nu au măduvă, deoarece aceasta s-a făcut ca apa». Când vin tineri aici la mine, eu îi cunosc. Ochii lor devin ca... (şi mi-a arătat cum), memoria le slăbeşte mult şi ajung mai rău decât bătrânii. Vezi că li se strică şi mintea? Este ca şi brânza, să spunem, care se face ca iaurtul, apoi ca laptele acru, după aceea ca laptele, şi dacă stăruiesc aşa, ajunge ca apa.

- Această dorinţă trupească, Părinte, este o dorinţă firească, care izvorăşte din trup, precum foamea, setea sau este patimă? Excesul ei este vătămător (precum de exemplu nu mâncarea ci lăcomia este rea)? Această dorinţă în sine este rea? Au avut-o şi protopărinţii noştri în rai?

* Se numeşte necreată, fără început, adică energie dumnezeiască.

- Este PATIMĂ! Ce altceva să fie? PATIMĂ... Izvorăşte din cugetarea trupească a omului. Dacă cineva este om duhovnicesc nu are astfel de dorinţe. Nu din neputinţă, nu că nu ar putea pofti, ci prin starea lui duhovnicească biruieşte pofta.

Toţi oamenii au cugetare trupească. Iar aceasta se moşteneşte de la părinţi. Vezi, dacă vreun copilaş s-a născut din părinţi trupeşti, încă copil fiind, el are astfel de dorinţe. Aceasta însă nu este nimic. Se vindecă. Pofta este fragedă ca şi urzica, încă nu s-a "înăsprit ca să devină spin, şi se vindecă repede cu un duhovnic bun, care să aibă însă discernământ şi să înţeleagă ce se întâmplă, pentru că la început toate răsadurile au numai două frunzuliţe.

Toţi oamenii, unul mai mult, altul mai puţin, au cugetare trupească. Unul este 30%, să spunem, duhovnicesc, altul 40, altul 60, iar cel mai mult care l-am întâlnit era 75%. Numai Ioachim şi Ana au fost cu desăvârşire oameni duhovniceşti şi după rugăciune s-a născut cea mai nepătimaşă creatură, adică Maica Domnului. Aceasta am trăit-o, când eram la Sinai.

- în vedenie, Părinte?

- ... (a tăcut).

- Adică Ioachim şi Ana au devenit cu totul desăvârşiţi prin nevoinţă sau aşa au fost de la început?

- Gândul îmi spune că aşa au fost de la început... Omul fără mâncare sau fără apă moare. însă fără cele trupeşti nu păţeşte nimic, ci numai se chinuieşte sufleteşte. Altfel este chinuit şi de alte patimi: mânia, egoismul, slava deşartă, prefăcătoria. După cununie omului îi sunt iertate cele trupeşti numai pentru naşterea de fii, sau din iconomie.

5. Când eram necăsătorit discutam problemele mele cu Stareţul, iar el îmi dădea sfaturile cele mai potrivite.

Stareţul spunea:

"Este bine ca omul să se căsătorească la o vârstă relativ mică. Atunci lucrul se săvârşeşte mult mai firesc. Se potrivesc uşor unul cu altul. Vedeţi, perechile care s-au căsătorit la o vârstă mică, păstrează până la bătrâneţe, în legătura lor, o simplitate copilărească. Acelaşi lucru îl poate observa cineva şi la monahii care au venit de mici în Sfântul Munte. Este corect proverbul care zice: "Sau de mic căsătoreşte-te, sau de mic călugăreşte-te".

"Pe măsură ce omul se măreşte începe să lucreze din ce în ce mai mult raţiunea şi pe toate le cercetează, pe toate le măsoară. I se consolidează caracterul şi cu greu se mai potriveşte cu altul.

Pentru a se căsători cineva la treizeci de ani, trebuie ca treizeci ca să-1 împingă din spate; când ajunge la patruzeci, este nevoie de... şaizeci să-1 împingă.

Este greu să ia hotărârea de a intra în jug. Şi tu te-ai obişnuit acum să fii rebel. Faci precum fac caii sălbatici atunci când vor să le pună căpăstru. Se scutură, dau cu copita, şi... aleargă departe.

Cu o zi înainte de cununia sau de călugăria ta, dacă voi veni şi îţi voi strânge nasul, vei plesni, vei face bum!!

6. Părinte, o cunoştinţă de-a mea are legături cu cineva şi se gândeşte la nuntă.

- Dar el se gândeşte, o vrea?

- E!... Puţin.

- Pentru a se căsători cineva puţin, trebuie s-o vrea mult.

7. Perechile care se căsătoresc, trebuie să aibă ACELAŞI duhovnic, ca să se înţeleagă de la început şi să nu aibă probleme mai târziu. Vedeţi, duhovnicul ajută foarte mult. Vede cioturile şi umflăturile amândurora, şi le "ciopleşte", pentru ca aceia să se potrivească, ca două lemne care trebuie să se unească. Eu, când eram tâmplar, ciopleam lemnele astfel încât să se

potrivească bine, să stea singure unite. Apoi puneam şi un cui, deşi nu aveau nevoie. Iar dacă lemnele nu se potrivesc şi nu se îmbină bine şi le forţezi cu cuie să vină la locul lor, atunci uneori din cauza forţării, lemnele vor plesni.

De aceea trebuie ca "tâmplarul" să aibă amândouă lemnele în mâinile lui, pentru a vedea ce treabă este de făcut la unul, şi astfel să lucreze corespunzător şi la celălalt. în felul acesta trebuie să fie duhovnicul.

Mult ajută duhovnicul. Multe perechi care se potriveau, care s-au căsătorit din dragoste, s-au despărţit după o vreme pentru că nu au fost ajutaţi de un duhovnic bun. în timp ce perechi care nu se potriveau, dar au avut acelaşi duhovnic, au mers foarte bine.

8. Chiar şi în cadrul căsătoriei trebuie ca cineva să se înfrâneze pe sine şi să nu se dedea fără frâu plăcerii.

9. Când femeia rămâne însărcinată, atunci cel mai bun lucru este să înceteze imediat contactele sau dacă nu pot, să le reducă cât se poate de mult. Dar cel puţin din luna a opta trebuie să înceteze de a mai avea contacte, pentru că, în afară de pericolul ce există ca copilul să pătimească ceva (avort şi altele), se pricinuieşte pagubă duhovnicească.

Embrionul participă şi el de nevoie la plăcerea pe care o simte mama lui, şi astfel încă din pântece dobândeşte patima. Există prunci care sug şi care se aprind trupeşte, în timp ce există tineri de optsprezece-douăzeci de ani care au o nepătimire, şi nu sunt războiţi de trupul lor. Cui se datorează această diferenţă? Stării duhovniceşti a părinţilor. Este moştenirea duhovnicească. Vezi, părinţii nu lasă moştenire copiilor lor numai case, ogoare, ci le lasă moştenire şi patimile sau virtuţile lor.

Dacă cineva este bogat sau sărac, lasă moştenire multe sau puţine, potrivit cu starea lui.

Astfel există copii care au o bogată moştenire duhovnicească de la părinţii lor, adică au multe virtuţi. Aceşti copii dacă adaugă şi osteneala lor, nevoinţa lor, pot ajunge la mari înălţimi duhovniceşti, pentru că au pornit deja de la înălţime.

De aceea Maica Domnului a fost atât de curată, nici măcar un gând păcătos nu s-a apropiat de ea. Rădăcina ei este Sfânta Ana. Ioachim şi Ana au fost sfinţi, iar zămislirea Maicii Domnului a fost fără plăcere.

Însă Dumnezeu nu este nedrept. Ceea ce are valoare este lucrarea pe care a făcut-o cineva asupra lui însuşi. Nevoinţa, osteneala personală pe care a depus-o fiecare, pentru a respecta poruncile lui Hristos, pentru a-L mulţumi pe Dumnezeu, aceasta o ia în considerare Dumnezeu şi nu punctul de unde a plecat.

10. Femeia, când este însărcinată, trebuie să fie liniştită, să citească Evanghelia, să se roage, să spună rugăciunea lui Iisus. Astfel se sfinţeşte şi copilul. Încă de acum începe educaţia copilului. Să fii atent să nu mâhneşti pe cea însărcinată sub nici un motiv.

11. (Când femeia mea aştepta copilul).
- Caută să nu o superi în vremea aceasta cu nimic. Să fii foarte atent!! Să-i spui să rostească rugăciunea lui Iisus şi să psalmodieze. Aceasta va ajuta mult copilul! Nu numai acum dar şi mai târziu.

12. Când s-a născut copilul meu, auzeam de la medici, prieteni, rude, diferite păreri despre alăptare. Cei mai mulţi aveau părerea, şi chiar ne constrângeau să o facem, că este bine să oprească alăptatul după câteva luni. Stareţul avea o părere diferită şi deja o exprimase cu tărie. Când l-am întrebat referitor la aceasta, mi-a spus: Tiu, binecuvântatule, să alăpteze în continuare copilul, căci laptele mamei este cel mai bun. Este şi medicament şi astfel nu se

îmbolnăveşte copilul. în satul meu femeile alăptau copiii până la cinci-şase ani. Astfel copiii nu sug numai lapte, ci sug şi dragoste şi afecţiune şi gingăşie şi siguranţă, devenind puternici în felul acesta şi sufleteşte. Astfel când se măreau copiii, deveneau puternici şi îi prindeau pe ţeţi* cu o mână. Alăptarea înseamnă multe lucruri, nu este numai laptele.

Atât timp cât femeia alăptează, cu greu rămâne însărcinată. Este o protecţie firească şi pentru mamă de a nu rămâne îndată iarăşi însărcinată. Alăptarea este cea mai bună.

- Cât timp să alăpteze. Părinte?
- Cât poate de mult. Trei-patru ani.

Femeia mea lucra şi de aceea obosea mult. Se îmbolnăvise şi slăbise mult. Toţi (doctorul, mama, soacra, prietenii) o constrângeau, o sfătuiau să înceteze alăptarea. Am mers din nou la Stareţ şi l-am întrebat iarăşi despre acest subiect.

Stareţul s-a oprit puţin, a cântărit situaţia şi a spus: - Să alăpteze cel puţin până ce copilul va împlini doi ani.

Cei doi ani erau limita cea mai de jos, dar absolut necesară recomandată de Stareţ!

13. Părinte, astăzi mulţi oameni tineri nu vor să facă copii, deoarece se gândesc în ce fel de lume vor aduce pe copiii lor. Poluare de la chimicale, de la centrale nucleare, viaţă plină de stres, societate sălbatică, războaie... Dacă sântem deja în timpul lui Antihrist, mă gândesc şi eu, că nu s-ar merita ca cineva să se căsătorească şi să facă copii.

- Nu, Atanasie, nu este aşa!... Creştinii din timpul prigoanelor nu se căsătoreau? Fiu făceau copii? Se căsătoreau şi făceau şi copii! îşi aveau nădejdea în Hristos... şi nu în oameni.

Acest gând arată puţină credinţă. Dumnezeu într-o clipă le poate îndrepta pe toate; le poate şterge pe toate cele rele. Oamenii îşi fac planuri, dar şi Dumnezeu are planurile Lui.

Dacă ai şti de câte ori a învăluit diavolul pământul cu coada lui ca să-l distrugă... însă nu-1 lasă Dumnezeu, ci îi strică planurile. Iar răul pe care diavolul îl face, Dumnezeu îl pune în valoare şi scoate din el un mare bine. Să nu te nelinişteşti!.

- Părinte, până unde merge îndatorirea pe care o are un părinte faţă de copiii lui? Se gândeşte să le lase ceva, dar nu ştie cât. Una, două sau trei case?

- Ştii ce a făcut un cunoscut de-al meu, patron, care avea mulţi bani, blocuri şi altele? Şi-a dat copiii la studii, au terminat universitatea, au şi studii în străinătate, şi le-a lăsat câte un apartament. Celelalte le-a dat muncitorilor lui şi altora care au avut nevoie.

Mai înainte de toate trebuie dată copiilor o educaţie bună, creştinească. Aceasta este provizia cea mai bună pentru viaţa lor. Apoi să-i dea şi la şcoală să înveţe şi puţină carte. Dacă vor să înainteze la universitate, şi la alte studii, să-i ajute, dacă nu, să înveţe un meşteşug. Să-i ajute adică să-şi câştige pâinea lor. Apoi dacă are posibilitatea, să le lase şi câte ceva... vreun teren, vreo casă. Să aibă şi aceştia un culcuş.

Sunt şi unii părinţi care sunt indiferenţi faţă de copiii lor şi le mănâncă totul; nu lasă nimic pentru copiii lor! Alţii lasă, dar numai datorii! Acesta este un lucru şi mai urât!

în 1924 când au venit refugiaţii din Asia Mică, primarul satului căuta să-i

* Soldaţi dezertori din armata turcă, care atacau comunităţile greceşti din Asia Mică.

căpătuiască pe toţi. Unuia i-a dat un ogor, altuia o bucată de teren, etc. Pe sine s-a lăsat la urmă, nu s-a pus la socoteală.

Când i s-au mărit copiii, aceştia i s-au plâns: "Tată, pe toţi i-ai căpătuit, dar la noi de ce nu te-ai gândit?". Şi aveau dreptate copiii. Altceva este să fie cineva singur. Dacă cineva are familie, trebuie să se gândească mai întâi la familia sa şi apoi la ceilalţi, care, şi ei la rândul lor, au pe ai lor la care trebuie să se gândească.

14. În timpul ocupaţiei germane rămăsese în sat un orfan, nimeni nu-1 lua în casa lui, căci fiecare se gândea la greutăţile lui: "Este ocupaţie...", "mă descurc greu...", "cum îl voi hrăni?...", etc.

însă unul cu mulţi copii - avea zece, fiind şi sărac - de îndată ce 1-a văzut pe acel copil nefericit, i s-a făcut milă de el. L-a chemat în casa sa şi 1-a îngrămădit sub pături, împreună cu ceilalţi. "Am zece şi cu acesta unsprezece, s-a gândit, dar "are grijă Dumnezeu...".

Stareţul a râs bucuros şi fericit şi a continuat:

- Vezi, cel cu mulţi copii avea o inimă mare, deşi era sărac şi de aceea avea din belşug şi ajutorul lui Dumnezeu.

15. Părinte, cunosc câteva perechi, care deşi îşi doresc copii, însă nu pot face. De ce se întâmplă aceasta?

- Pentru a se căpătui şi vreun orfan. Sunt unii care de îndată ce au înfiat un orfan, le-a dat Dumnezeu după aceea şi lor un copil.

16. Când se întoarce cineva de la lucrul său şi este nervos şi neliniştit, este mai bine să se plimbe printr-un parc timp de vreo douăzeci de minute şi apoi să se întoarcă la casa lui liniştit şi cu zâmbetul pe buze, chiar dacă întârzie.

17. Odată, când împreună cu soţia mea l-am văzut pe Stareţ, s-au întâmplat următoarele:

De îndată ce am intrat în cameră. Stareţul care era întins pe pat din pricina bolii sale, a început să ne muştruluiască râzând:

- Bine aţi venit! Bine aţi venit! Vă certaţi, bre? De ce vă certaţi?
- Atanasie, vă certaţi între voi?
- Ei, Părinte, ne certăm...
- Bre, să nu vă certaţi! Să vă certaţi cu toţi ceilalţi, dar între voi să nu vă certaţi! Auzi, Atanasie, îţi dau binecuvântare să te cerţi cu cine vrei, dar cu femeia ta să nu te cerţi.

Apoi s-a întors către soţia mea:

- Şi ţie Anastasia îţi dau BINECUVÂNTARE. Ştii ce înseamnă BINECUVÂNTARE? Da, îţi dau binecuvântare să te cerţi cu cine vrei, dar între voi să nu vă certaţi.

Am râs şi noi de cuvintele lui ciudate. însă am înţeles foarte bine că deşi Stareţul râdea, totuşi vorbea serios! Considera a fi un mare rău faptul de a se certa soţii între ei. Un rău atât de mare, încât ne-a dat nu numai permisiunea, ci chiar şi binecuvântarea lui, să facem un rău mult mai mic în comparaţie cu primul. Adică să ne certăm cu toţi ceilalţi, numai să evităm marele rău, care este cearta între soţi.

20 ianuarie 1990

18. Odată a venit aici un om foarte supărat. Nu se înţelegea bine cu femeia lui. Atât de mult se duşmăneau între ei, încât nici la masă nu stăteau împreună să mănânce. Ei aveau şi patru copilaşi, care adeseori căutau prin buzunarele lor să vadă dacă nu cumva mama lor le-a adus ceva dulciuri.

Adică se îndreptau spre divorț. El mergea pe la duhovnici, care îi spuneau: "Răbdare, căci ridici o cruce mare". Mie nu mi-a plăcut aceasta.

- Ia stai! îi spun. Când v-ati căsătorit, vă iubeați?
- Da, mult. O adoram mai mult chiar şi decât pe Dumnezeu, - îmi spune acela.

(Ia auzi! Mai mult decât pe Dumnezeu! Asta mi-a făcut o impresie urâtă).

- Eu, îmi spuse din nou, când era să mă însor, am cerut de la Dumnezeu să fie frumoasă, să fie bogată, să fie şi cultă. într-adevăr toate acestea mi le-a dat Dumnezeu.

Acestea mi le-a spus. Şi era acesta atât de robit de patima împreunării, încât se primejduia să-şi piardă şi sufletul! Da, se primejduia! De aceea şi Dumnezeu şi-a luat harul de la femeia lui, pentru a-1 ajuta să se mântuiască.

Atunci eu îi spun:

- Ce cruce aşa de grea spui că ridici? Tu eşti vinovatul. Slujeşti patimilor şi ceea ce se întâmplă acum este o încercare trimisă de Dumnezeu pentru a te ajuta să te slobozeşti de patimile tale.

19. Chiar şi în căsătorie este nevoie de înfrânare în patima plăcerii. Adică să se pună frâu iubirii de plăceri.

20. Un oarecare cunoscut de-al Stareţului încerca de mulţi ani să plece la mănăstire, dar nu reuşea. L-a rugat pe Stareț printr-un prieten de-al său, să facă rugăciune pentru el, deoarece i se îmbolnăvise familia şi se necăjea mult pentru aceasta.

Atunci Stareţul a spus:

- Cu cât stă mai mult în lume, cu atât mai mult ispititorul îi va îmbolnăvi pe ai lui, pentru ca astfel să-i aducă pricini binecuvântate, chipurile, de a nu pleca la mănăstire.

Diavolul vede inima care nu are destulă sârguință, să spunem, şi de aceea îi creează anumite împrejurări, pentru ca omul să nu se mai poată descâlci niciodată din lume. Am avut şi eu o soră nemăritată, - celelalte trei erau măritate, - şi doi fraţi. Am lucrat şi i-am făcut zestre pentru a-mi împăca conştiinţa şi apoi am plecat la mănăstire ca să mă fac monah. Pentru ce să aştept să se mărite? De unde pot să ştiu eu dacă ea vrea sau dacă se va mărita vreodată?

Era cineva care voia să devină monah, însă întârzia. Hai, să o mărit pe sora mea, îşi spunea. Hai, să-i fac şi zestre! Până la urmă a măritat-o pe sora lui, însă tot nu a plecat. Să am grijă puţin şi de mama mea. Şi astfel mereu amâna. După o vreme sora lui s-a despărţit. Hai acum să-i aranjez o zestre mai mare! în situaţia aceasta, însă, a ajutat Dumnezeu, căci i-a venit o zestre bună, o moştenire din America. Sora lui se căsători din nou, dar el mereu amâna şi nu pleca ca să se facă monah! Apoi sora lui iarăşi s-a despărţit...

Astfel le aranja diavolul, pentru a-1 tine în lume. în cele din urmă a devenit preot de mir.

21. Părintele Paisie mi-a spus:

- Pe omul cel drept, pe cel blând, toţi încearcă să-1 împingă în locul cel mai rău, să-I nedreptăţească, să-1 bage la fund. Dar cu cât oamenii îl împing în jos, cu atât Dumnezeu îl ridică. Precum se întâmplă şi cu pluta, cu cât o împingi în jos, cu atât apa o ridică mai sus. Iată, o întâmplare *adevărată,* pe care mi-a spus-o un om cu gura lui: "După ce tatăl meu a murit, fraţii mei au mers să împartă terenurile. Când am văzut pe fraţii cei mai mari că strigă şi erau gata să se încaiere, eu fiind cel mai mic, ce puteam spune? Ce îmi vor da, aceea voi lua. Mi-au dat nişte terenuri în care era numai nisip. Mu se putea cultiva nimic pe ele. Mu puteam trăi din ele şi de aceea am fost nevoit să plec în Germania, pentru a lucra, şi pentru a-mi întreţine familia. După mai mulţi ani m-am întors şi am văzut că de o parte şi de alta a terenului meu se zidiseră două hoteluri mari. Şi amândoi proprietarii cereau să cumpere terenul. Astfel preţul a urcat foarte mult şi am primit pe el sute de

milioane! M-am gândit, Părinte, să dau jumătate din bani milostenie şi de aceea am venit să-mi spuneţi unde să-i dau". "Dă întâi fraţilor tăi, ca să nu-şi facă inimă rea, iar cu ceilalţi fă ce vrei". Aşa i-am spus, Atanasie, pentru a nu avea între ei pomenire de rău.

22. Astăzi diavolul încearcă să le distrugă pe toate, pentru ca noua generaţie să nu găsească "aluat bun", pentru a "dospi".

23. Omul smerit este de obicei şi foarte învăţat, în timp ce cel egoist nu are cunoştinţe, deoarece nu se smereşte ca să întrebe.

24. Trebuie să ne simplificăm viata. Luxul oboseşte. Sunt unii care mereu vor să schimbe mobila şi toate cele din casă şi de aceea aleargă pentru a câştiga cât mai mulţi bani, umplându-se astfel de nelinişte.

25. - Părinte, copilul unui cunoscut de-al meu face mereu scandaluri, strigă, loveşte. Din ce pricină se întâmplă asta? Ce să facă?

- Ascultă, nu sunt de vină copiii. Acestea se întâmplă pentru că sunt ţinuţi închişi în apartamente şi nu au loc să alerge, să se joace. Copiii sunt astfel constrânşi şi nu se pot mişca, ca să-şi manifeste vioiciunea lor. Înnebunesc, apoi îşi lovesc capul de perete. Pentru a creşte normal, copiii au nevoie de curte.

- Părinte, adică copiii dobândesc în apartamente probleme psihologice?

- Hm, dacă sunt constrânşi, forţaţi, dobândesc. Mult mai bine este să existe o curte! Aşa este firesc.

Vezi, dacă mergi într-o casă, care are copii, şi le găseşti pe toate aranjate, în ordine, aceasta nu este bine. înseamnă că acolo există disciplină militară şi frică în sufletul copiilor. Mai bine este ca mama să se ocupe de educaţia copiilor, să le vorbească, să le citească despre sfinţi, despre Hristos, decât să se ocupe cu aranjarea şi cu lucrurile neînsufleţite.

26. Astăzi toate îl ameţesc pe om. îi lovesc pe bieţii copii din toate părţile cu diferite teorii, îi cuprinde apoi frica, neliniştea, făcându-i astfel să scape la droguri şi distracţii. Dar această distracţie lumească sporeşte stresul în suflet.

Vedeţi, încă din această viaţă gustă cineva, într-o oarecare măsură, iadul sau raiul, dacă trăieşte potrivit cu voia lui Dumnezeu, cu Biserica.

27. Mai demult copiii, prin poezioare frumoase, erau învăţaţi să-şi iubească patria:

"Frumoasa mea patrie
Se întinde lângă albastrul răcoritor
Cu valurile lui de argint..."

Să fi văzut cum o rostea. în felul acesta se umple sufletul copilului.

Astăzi nu le dau aşa ceva, ci îi lasă goi pe copii. Iar acasă părinţii îşi caută fiecare de drumul său, iar copilul unde să mai găsească dragoste. Astfel, copiii rămân goi sufleteşte şi suferă. Iată unul care a făcut, sărmanul, nici eu nu mai ştiu câte încercări nereuşite de sinucidere; când vine aici cade la picioarele mele. A terminat facultatea, şi-a luat diploma şi acum este militar. Este om în toată firea şi mi se adresează în scrisori întocmai ca un copil: "Tăticuţul meu cel dulce...". Ce altceva poţi aştepta de la astfel de copii?

Mai întâi trebuie cineva să se îngrijească să-i împlinească sufleteşte pe copii şi apoi să-i trimită la studii.

28. - Părinte, astăzi îi constrâng mult pe copii, îi încarcă cu multe materii, îi obligă să învețe chiar şi două limbi străine.

- În timp ce greaca veche să nu o învețe!

- Da, aşa este! Dar oare este necesar să învețe şi engleza şi germana? Cum este mai bine?

- Ei, lasă să învețe copilul şi o limbă străină, însă fără constrângere; să învețe şi el câteva lucruri.

29. - Părinte, astăzi copiii dacă nu iau note mari se supără.

- Ascultă, astăzi cei mari vor să câştige bani mulți cu muncă puțină, iar cei mici să ia note mari fără să învețe, şi dacă este posibil să nu plece de la cofetărie sau de la discotecă, ci numai să dea un telefon şi să întrebe ce notă au luat.

30. Unui profesor i-a spus:

- Când vei dobândi proprii tăi copii, îi vei înțelege mai bine pe copiii de la şcoală.

Când cineva iubeşte copiii şi îi mustră cu bunătate, atunci aceia primesc mustrarea şi se cumințesc. Profesorii sunt ca şi băcanii, atunci când sunt tineri, pun şi iau mult de pe cântar până îl echilibrează, iar după ce dobândesc experiență, fac aceasta numai cu două-trei boabe.

31. Să nu aveți antipatii față de copii. Iar când vă fac viața grea, să ştiți că voi sunteți vinovați. Adică acum plătiți pentru ceea ce ați făcut altădată.

«Cu ce te poate ajuta omul în boli? Va tăia, va coase, va da medicamente amare care pricinuiesc ameţeli. În timp ce Hristos vine cu o mângâiere care le face pe toate bune. Să cerem ajutorul lui Hristos în boli».

CAPITOLUL II

DESPRE SĂNĂTATE

42. Dacă am fi ştiut cât folos primim din boli, nu am fi dorit să ne facem bine, ci am fi preferat să răbdăm, pentru a dobândi un loc mai bun în rai şi nu l-am fi rugat pe părintele Ştefan să facă rugăciune.

«Părinte Ştefan, de ce mi-ai făcut aceasta? Dacă ai ştiut, părinte Ştefan, că nu vreau sănătate, de ce te-ai rugat pentru mine? Mai bine îmi spuneai "bine, bine" şi să nu fi făcut rugăciune. De ce ai făcut aceasta, părinte Ştefan?».

43. Părinte, antibioticele pricinuiesc vătămare omului. De data aceasta, am fost nevoiţi să-i dăm fetitei noastre (în vârstă de doi ani) antibiotice. Unii de la şcoala unde lucrează soţia mea, au mers la homeopat şi cu o pastilă mică le-au trecut durerile. Şi ne-au spus că de la început trebuia să tratăm copilul prin homeopatie.

Doi călugări ai părintelui S. se ocupă cu homeopatia. Nu ştim dacă este aşa, dar am auzit că Părintele Porfirie ar fi spus că medicamentele homeopate, şi mai ales cele ale primei doze pe care o dau, nu sunt fabricate în Grecia, ci le aduc din Olanda, unde sunt "citite" în cadrul unei ceremonii speciale. Adică sunt vrăjite.

- Ascultă, pentru acupunctura există două şcoli. Una este curat satanică. Iar cealaltă ce face? Să presupunem că mă doare degetul. Cel care se ocupă cu aceasta ştie pe unde trec nervii, bagă un ac, omoară nervul, iar durerea încetează. Da, dar oare 1-a făcut bine? A îndepărtat pricina? Apoi, să spunem că mă doare şi cealaltă mână; va omorî şi acel nerv, apoi altul şi altul, iar la sfârşit ce se va întâmpla?

Homeopatia este încurcată. Mulţi s-au încurcat în această poveste şi au amestecat în ea multe teorii. După ce vei lua o doctorie, îţi vor spune aceia: "La început te vei simţi mai rău, dar apoi îţi va trece". Să spunem că te doare obrazul. Celălalt îţi dă o palmă puternică şi te doare mai tare, aşa încât starea de mai înainte, ţi se pare o glumă, şi o suporţi uşor.

Mai există şi unii care sunt bolnavi numai cu închipuirea. Unul ca acesta merge la medic, iar acela îi spune: "Pleacă, nu ai nimic". Merge din nou şi medicul iarăşi îi spune: "Pleacă, nu ai nimic". Merge apoi la homeopat. Acesta ştie că nu are nimic, dar nu îi spune, ci îi dă un praf, pentru a-i linişti gândul aceluia şi astfel îi trece durerea. "M-am făcut bine", spune acela.

- Ei, dar acest lucru este bun. Părinte, căci i-a corectat gândul.

- Bre, fiule, aceasta este **înşelăciune**! În felul acesta îi mai umflă şi egoismul, căci va cugeta: "Ai văzut? Nu spuneam eu bine? Doctorii nu au ştiut".

Apoi mai sunt şi alţii care neputându-se aranja nicăieri în altă parte, merg la homeopatie şi astfel îşi găsesc o ocupaţie.

Dar lucrul acesta este primejdios. Se încurcă diferiţi inşi în treaba aceasta şi nimeni nu poate avea încredere în ei.

Apoi resping toate celelalte tratamente, zicând: "Acesta nu este corect!". Dacă cineva are febră 40°C, tu ce vei mai face atunci când tratamentul recomandat de medicina clasică îşi face treaba lui, alungă temperatura?

Îmi face mare impresie faptul că Hipocrate a descoperit atâtea lucruri, a făcut atâtea observaţii şi a alcătuit atâtea terapii. Aceasta nu a fost întâmplător, ci a fost o iluminare dumnezeiască. Altul a făcut penicilină din mucegai.

Un bătrânel la o mănăstire a văzut cum arăt* şi mi-a spus să mănânc pâine mucegăită, căci ajută. Dar câtă pâine poţi să mănânci? în timp ce acela a făcut medicamentul din mucegai şi a salvat atâţia oameni. Un astfel de medicament nu este de aruncat.

Eu aş fi de acord mai degrabă cu un botanist, cu un om de ştiinţă. Iată, cineva a scris o carte despre o sută de plante şi o mie de terapii. Vezi, acolo citim despre atâtea plante, dintre care pe unele le călcăm în picioare şi care vindecă o mulţime de boli.

A venit aici un oarecare medic credincios, nu vreau să-i spun numele, care a scris şi o carte şi îi spun: "Menta ajută mult la astmă". „Nu ştiu" îmi spune. "Bre, tu eşti doctor şi spui că nu ştii?".

Vezi aceştia nu au un scop bun, vor să dea la o parte plantele şi să rămână numai medicamentele. în mâncăruri se pun atâtea şi atâtea plante iar ca medicamente şovăiesc să le folosească.

Cum am spus, sunt de acord mai degrabă cu un om de ştiinţă, botanist. Vezi, germanii au

---

* Bătrânul bănuia că Stareţul are tuberculoză

pus deja menta în pliculeţe şi o vând.

Dar există şi mulţi escroci. Unul spune că poate cunoaşte TOATE bolile numai privind în ochii celui bolnav. Sunt şi eu de acord că unele boli se pot depista în felul acesta, dar cum va cunoaşte acela inima privind în ochi. Altul spune că prin ureche poate vindeca toate bolile. Bagă în ea nişte ace... Prostii. Aceştia sunt nişte escroci. Este nevoie de discernământ în toate acestea.

- Adică, Părinte, să nu facem tratamente homeopate la copil?
- Nu, nu este un lucru în care să ai încredere.
- Părintele S. are câţiva călugări medici, pe care i-a trimis să înveţe homeopatia.

Bătrânul şi-a clătinat capul şi nu a spus nimic.

- Chiar şi părintele S. a făcut tratament homeopat şi deşi a fost foarte bolnav, în cele din urmă s-a făcut bine.

Stareţul şi-a clătinat din nou capul cu amărăciune în semn de dezaprobare şi la sfârşit a întrebat:

- Prin ce s-a făcut bine părintele S.? Oare prin homeopatie? (dând de înţeles că poate rugăciunile altora l-au tămăduit).

Anexa mea personală

44. După aceste sfaturi ale Stareţului m-am hotărât să cercetez mai profund subiectul homeopatiei şi al acupuncturii. Iată aici câteva din constatările mele pe scurt:

Acupunctura: S-a dezvoltat în China şi s-a impus ca un mod terapeutic, printr-un decret împărătesc. Ea este strâns legată de concepţia despre lume a vechilor chinezi. Potrivit acestei concepţii, ei credeau că boala trupească este urmarea influentei unui duh rău asupra trupului omenesc. Astfel, de exemplu, dacă te durea stomacul, aceasta însemna pentru vechii chinezi că un demon se cuibărise în acel loc. Pentru a-1 sili pe demonul, care provoca boala să plece, înfigeau ace în punctele respective ale părţii bolnave, făcând în acelaşi timp şi diferite exorcisme. Aceasta este o ramură a acupuncturii, pe care Stareţul a caracterizat-o a fi "curat" SATANICĂ.

Oare în zilele noastre nu există SATANIŞTI? Oare unii dintre aceştia nu practică şi în ziua de astăzi această ramură a acupuncturii? Şi dacă există astfel de persoane viclene şi rău intenţionate, care l-au băgat pe satana în viata lor, înlăuntrul sufletului lor, nu cumva să aşteptaţi să v-o spună sau să v-o scrie sub tabela lor medicală.

Homeopatia: Întemeietorul homeopatiei în Grecia, a acestei "medicini alternative", este un SUBINGINER! Domnul Vitulkas. Este considerat părintele homeopatiei în Grecia, dar este şi foarte cunoscut în cercurile mondiale homeopate.

Domnul Vitulkas a fost discipol şi colaborator al maestrului (guru) hindus Krişnamurti. Pe Krişnamurti, Societatea Teosofică (de provenienţă masonică) a vrut să-1 impună ca Hristosul noii Ere. (Timp de mai mulţi ani a umblat prin toată lumea, dându-se drept "Hristosul" epocii noastre). Dar planurile lor au eşuat.

În acest mediu s-a mişcat domnul Vitulkas, şi este firesc ca gândirea lui să fie adăpată cu concepţii orientale despre Dumnezeu, lume şi om.

Pentru a deveni cineva „homeopat" în Grecia, acum câţiva ani, când începuse această poveste, era suficient să înveţe între trei şi şase luni lângă un homeopat experimentat, iar apoi îşi putea deschide "magazinul" său propriu.

Astăzi însă, lucrurile s-au schimbat. După ciocnirile cu lumea medicală a Greciei este necesară diploma de absolvire a medicinei, pentru ca cineva să practice homeopatia.

Nu există şcoli homeopate organizate. Nu există date statistice, pentru a putea compara rezultatele acţiunii medicamentelor homeopate. Fiu există nici o statistică care să spună că, de exemplu, din o mie de bolnavi care au urmat o terapie homeopată, atâţia s-au făcut bine, atâţia

şi-au îmbunătăţit starea, atâţia au rămas în aceeaşi stare şi atâtora li s-a înrăutăţit sănătatea. NIMIC! nici o dată statistică! Şi interesant este faptul că aceia îţi spun că "homeopatia nu lucrează statistic".

În trecut chiar şi eu însumi am urmat de două ori şedinţe de terapie homeopată împreună cu soţia mea şi cu mulţi prieteni şi cunoscuţi.

În majoritatea situaţiilor nu s-a întâmplat nimic. Nici o ameliorare! în alte situaţii boala avansa atât de mult încât ajungea la punctul critic în care bolnavul era nevoit, în starea avansată a bolii în care se afla, să ceară ajutorul medicinei clasice.

Uneori a existat şi "vindecare", aşa cum s-a petrecut în cazul conjunctivitei pe care am avut-o la ochi. Această boală uşoară s-a vindecat... Dar după o vreme m-a consultat din nou un oftalmolog, şi s-a mirat că partea vitroasă a ochilor mei a fost vătămată.

Semăna cu cea a unui om foarte înaintat în vârstă. Oare aceasta este "vindecarea" pe care mi-au făgăduit-o?

Nişte prieteni de ai noştri le-au făcut copiilor lor tratament homeopatic, încă de la o vârstă foarte mică. De la trei ani, poate şi mai puţin, copiii lor nu au luat niciodată antibiotice. Gripele, infecţiile şi viruşii, le treceau cu uşurinţă, cu o pastilă "mică" homeopată.

Însă, mai târziu, ce s-a întâmplat?

După destui ani de terapie homeopată, unul din copiii lor s-a îmbolnăvit foarte grav. Cantitatea de cupru şi de celelalte metale pe care le luase în toţi aceşti ani prin aceste "mici" pastile a crescut într-o măsură atât de mare încât i-a provocat această boală foarte gravă.

Speriaţi, părinţii au recurs la ajutorul medicinii clasice, având grijă de a-i înştiinţa pe cunoscuţii lor despre "păţania" suferită, blestemând de aici înainte homeopatia.

Cum putem fi siguri că după o folosire de ani de zile a medicamentelor homeopate, nu vom avea efecte negative? Şi fiindcă nu există perioadă lungă de timp, o experienţă acumulată, pe ce se sprijină homeopaţii când încredinţează lumea că "medicamentele homeopate nu au efecte negative"?

Chiar şi în domeniul teoriei, al principiilor, există nepotriviri. Chiar ei înşişi nu ştiu foarte bine ce anume cred. Fondatorul homeopatiei este considerat S. Haneman. El a scris o carte cu titlul "Organul tehnicii terapeutice", unde sunt expuse principiile de bază ale homeopatiei.

În revista pe care o editează Centrul Medicinei Homeopate din Atena, cu titlul "MEDICINA HOMEOPATĂ", în nr. 3 din 1992, editorul revistei lui şi întemeietorul homeopatiei în Grecia, domnul G. Vitulkas, referindu-se la cele de mai sus, scrie:

"1) Diferenţele care există între ediţia a cincea a "Organului", când Haneman trăia încă, şi a şasea care s-a tipărit după moartea lui şi alte diferenţe care apar probabil nu aparţin acestuia. 2) Contradicţii posibile care există în "Organ", spre exemplu în paragraful 18 care menţionează: "...prin urmare, rezultă **fără nici o îndoială** că totalitatea simptomelor la fiecare caz personal de boală trebuie să fie singurul indiciu, singurul ghid care ne va conduce la alegerea medicamentului...".

În timp ce vorbeşte atât de clar despre **totalitatea simptomelor,** totuşi, în paragraful 153 menţionează: "...în încercarea noastră de a descoperi medicamentul corespunzător, cel mai potrivit pentru simptomele bolii pe care vrem să o tratăm... acele simptome pe care ar fi trebuit prin excelenţă şi în mod exclusiv să le avem în vedere, sunt cele mai importante, cele mai curioase, cele mai neobişnuite şi unice în felul lor -simptome generale, dar şi cele mai imprecise, care nu trebuie să ocupe prea mult atenţia noastră...".

Oare nu avem aici o contradicţie? Dacă da, care este ea?

Mai există şi alte contradicţii de acest fel în "Organ", care vor trebui discutate? se întreabă domnul Vitulkas.

45. Un copil a venit să-1 roage din nou pe Stareţ pentru tatăl său, care era în spital

bolnav de cancer. Era gata să izbucnească în plâns. Stareţul 1-a întărit sufleteşte.

- Nu plânge! Nu s-au pierdut toate! Ce s-a întâmplat? Pentru Dumnezeu nimic nu este greu. Numai că şi el trebuie să vrea să fie ajutat. Trebuie să răsucească puţin butonul; să se acordeze la frecvenţa care trebuie. Să-i spui să se mărturisească şi să se împărtăşească.

46. Odată mi-au adus o fetiţă paralizată. O lovise trăsnetul şi îi arsese toate celulele nervoase. Nu putea merge, nici vorbi, şi nici să se îngrijească.

Mi-a fost tare milă de ea. Oare este greu pentru Hristos să facă din nou celulele? Acum s-a făcut cogeamite fată.

47. - Părinte, acesta are tensiune. Mu ştiţi cumva vreun medicament?

- Tensiune? Ia vino aici să ţi-o cobor! (Şi zâmbind, îi prinde capul între mâini şi îl apasă, în timp ce acela stătea bucuros şi cu evlavie, primind tratamentul Stareţului asupra capului său).

Tensiunea este din nelinişte, binecuvântatule, continuă serios Stareţul. Tu să rezolvi problemele cele uşoare. Pe cele grele să le laşi lui Hristos. Să nu încerci să le rezolvi tu pe toate. După ce vei pleca de aici, să treci pe la Talea (băcanul din Căreia) să cumperi nişte indiferenţă bună. îţi va da şi pe datorie, a spus Stareţul râzând.

48. Să mâncaţi morcovi mulţi. Fac bine. Curăţă sângele.

49. Odată am avut infecţie urinară. în decursul unui an luasem de cinci ori antibiotice puternice. Şi de fiecare dată am făcut aceasta timp de o lună de zile. Dar fără nici un rezultat. în cele din urmă am mers la Stareţ să-i cer sfatul.

- Ia orz curat, fierbe-1 până se va desface bobul, şi bea numai zeama.
- Cât să beau?
- Bea cât vrei. Rău nu o să-ţi facă. Este şi întăritor. Curăţă tot sistemul... rinichii, vezica urinară. Să bei câte un pahar dimineaţa, la amiază şi seara.
- Pentru cât timp, Părinte?
- Ei!... bea timp de o lună.

Într-un termos mare, cam de un litru, puneam apă fiartă şi aruncam înăuntru o mână de orz, spălat mai dinainte de praf. îl lăsam toată noaptea, iar dimineaţa îl strecuram şi beam zeama.

După cincisprezece zile m-am făcut cu desăvârşire bine şi nu am mai continuat tratamentul. Orzul a făcut o treabă mai bună decât antibioticele, fără să pricinuiască efecte negative.

50. Odată, când l-am cercetat pe Stareţ, după operaţia pe care o făcuse pentru cancer şi după intervenţia la ficat, de îndată ce m-a văzut, mi-a spus:

- Să nu ceri! Să nu ceri! Nu poţi suferi durerea, nu poate fi suportată. Este înfricoşătoare!

Am plecat capul ruşinat. în rugăciunea mea, ceream de la Dumnezeu să-mi dea "puţin" din boala Părintelui, atât cât puteam suporta. Mă ruşinam pentru că nu am avut jertfire de sine pentru a cere să sufăr eu în locul său, aşa cum făcuse Stareţul în trecut pentru mine. Nu i-am spus nimic despre aceasta, ci el singur a înţeles.

Apoi Stareţul a continuat:

- Dintru început nu ceream de la Hristos să mă facă bine. Şi sfătuiam şi pe alţii să facă răbdare, să facă mai întâi cele omeneşti şi apoi să ceară ajutorul lui Dumnezeu, însă nu aşa, ci trebuie de la început să cerem ajutorul lui Hristos. Căci Hristos vine cu o mângâiere şi le îndreaptă pe toate fără durere, fără efecte negative, în chip desăvârşit. În timp ce oamenii... Chiar şi binele pe care ţi-1 vor face, ce fel de bine este?